

Guía Docente						
Datos Identificativos				2015/16		
Asignatura (*)	Dereito de familia		Código	612G01013		
Titulación	Grao en Dereito					
Descriptores						
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos		
Grao	1º cuatrimestre	Segundo	Obrigatoria	6		
Idioma	Castelán					
Modalidade docente	Presencial					
Prerrequisitos						
Departamento	Dereito Privado					
Coordinación	Lopez Suarez, Marcos A.	Correo electrónico	marcos.lopezs@udc.es			
Profesorado	Cadenas Sobreira, Miguel Angel	Correo electrónico	miguel.cadenas@udc.es			
	Garcia Presas, Inmaculada		i.garcia.presas@udc.es			
	Lopez Suarez, Marcos A.		marcos.lopezs@udc.es			
	Rovira Sueiro, Maria Esther		maria.rovira@udc.es			
Web						
Descripción xeral	<p>A asignatura Dereito de Familia se ubica no primeiro cuatrimestre do segundo curso do grao en Dereito da Facultade de Dereito da Universidade de A Coruña. A localización de esta materia neste punto do plano de estudio concibese como unha proxeción específica no ámbito das relacións de familia dos coñecementos previamente adquiridos sobre o Dereito da persona en xeral. O estudo simultáneo e no mesmo curso do Dereito das obrigas resulta útil para comprender os aspectos patrimoniais do Dereito de Familia. Nesta sede, o Dereito de familia trata de acercar ao estudiante a realidade social e xurídica da familia para que coñeza íntegramente a dimensión dos problemas que xurden nas relacións familiares e a resposta que ofrece o ordenamento xurídico dende a perspectiva dos dereitos e liberdades da persoa no marco do Estado Social que consagra a vixente Constitución española. Esta materia pretende fomentar as capacidades que permitan os estudiantes adquirir o coñecemento das principais soluciones xurídicas, a súa lóxica interna e a técnica que se utiliza coa finalidade de situarlos en condicións de resolver os conflictos e controversias que poidan xurdir no marco das relacións de familia. Para alcanzar os fines e obxetivos propostos nesta asignatura, se abordará o estudo do matrimonio como regulación xurídica paradigmática das relacións de parella, hoy extendida a persoas do mesmo sexo, así como a diferencia entre os efectos personais e patrimoniais do matrimonio e o sentido das institucións relativas as crisis matrimoniais. Respecto a transformación do modelo tradicional de familia, se acercará ao estudiante a análise de outras realidades familiares e o seu tratamento xurídico, diferenciando os argumentos de oportunidade política e os estrictamente xurídicos. En canto as relacións paterno-filiais, se persegue que os estudiantes asuman unha percepción real dos conflictos de intereses a que responden as normas que regulan esta materia, dende a perspectiva dos dereitos do menor e o seu interese preferente e prevalente. Se examinan igualmente neste contexto, as institucións de garda legal, as cuales se ubican nesta sede non solo polo remarcable carácter familiar que presentan, sino tamén para non recargar en exceso os contidos que se comprenden no primeiro curso de Dereito Civil relativo a persoa.</p>					

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	Coñecemento das principais institucións xurídicas.
A2	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais.
A3	Percepción do carácter sistemático do ordenamento xurídico.
A4	Percepción do carácter interdisciplinar dos problemas xurídicos.
A5	Coñecemento dos principios e valores constitucionais.
A6	Comprensión das distintas manifestacións do derecho na súa evolución histórica e na súa realidade actual.
A7	Coñecemento das estruturas xurídico-políticas de ámbito nacional e internacional.
A8	Coñecementos básicos de argumentación xurídica.
A9	Capacidade para o manexo de fontes xurídicas (legais, xurisprudenciais e doutrinariais).
A10	Capacidade de interpretar e analizar críticamente o ordenamento xurídico.

A11	Capacidade de comprender e de redactar documentos xurídicos.
A12	Manexo da oratoria xurídica. (Capacidade de expresarse apropiadamente en público).
A13	Dominio das novas tecnoloxías aplicadas ao dereito.
A14	Capacidade de elaboración de normas.
A15	Capacidade de negociación e mediación.
B2	Que os estudiantes saibam aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo
B3	Que os estudiantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
B4	Que os estudiantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado
B5	Que os estudiantes desenvolvesen aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B6	Aprender a aprender.
B7	Resolver problemas de forma efectiva, valorando a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.
B8	Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo, entendendo, tamén, a importancia da cultura emprendedora.
B9	Traballar de forma autónoma con iniciativa tendo en conta a importancia da aprendizaxe ao longo de toda a vida.
B10	Traballar de forma colaborativa.
B11	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.
B12	Comunicarse de maneira efectiva nun entorno de traballo, amosando capacidade de expresión tanto oral como escrita en calquera das linguas oficiais da comunidade autónoma, así como nun idioma estranxeiro.
B13	Capacidade para utilizar a rede informática (internet) na obtención de información e na comunicación de datos e, en xeral, capacidade para empregar as ferramentas básicas das TIC necesarias para o exercicio da súa profesión.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
Coñecer a función do Dereito de Familia como sistema regulador das relacións familiares tanto no ámbito personal como patrimonial.	A1	B6	
Coñecer os dereitos, principios e valores constitucionais que resultan de aplicación á familia a ás relacións entre familiares.	A2	B8	
	A3	B9	
	A4	B10	
	A7	B2	
		B3	
		B5	
	A1	B6	
	A2	B8	
	A3	B9	
	A4	B10	
	A5	B2	
	A8	B3	
		B5	

Comprender a evolución social e xurídica do modelo de familia comparando a súa realidade histórica e actual.	A1 A2 A3 A4 A5 A6 B5	B6 B8 B9 B10 B2 B3	C8
Manexar as leis, a xurisprudenza e a doctrina existente en materia de Dereito de Familia.	A9 A14	B6 B10	
Interpretar e analizar críticamente as normas integrantes do Dereito de Familia no seu correspondente entorno casuístico.	A10	B4	C4 C7
Utilizar os métodos alternativos de solución de conflictos familiares.	A8 A15		
Resolver de xeito efetivo os conflictos de familia fomentando o mantemento das relacións intersubxetivas entre familiares.		B7	
Afrontar os conflictos de familia cumplindo coas exixencias éticas propias da profesión e asumindo a responsabilidade derivada da actuación profesional.			B11
Comprender e redactar os documentos xurídicos cuxo otorgamento exixen as relacións de familia.	A11		
Expresarse apropiadamente en público.	A12	B12	
Dominar as novas tecnoloxías aplicables ao Dereito de Familia.	A13	B13	

Contidos	
Temas	Subtemas
A FAMILIA E O DEREITO DE FAMILIA	Composición da Familia Dereito de Familia, Código e Constitución. Caracteres do Dereito de Familia. Evolución da Familia.
A OBRIGA DE ALIMENTOS	Natureza e caracteres. Suxejitos Obxeto e contido Nacemento e extinción
O MATRIMONIO	Concepto e natureza A evolución da regulación do matrimonio en España. O matrimonio entre persoas do mesmo sexo. A promesa de matrimonio. As parellas de feito
REQUISITOS DO MATRIMONIO	O expediente matrimonial. A capacidade matrimonial. O consentimento matrimonial. A forma do matrimonio. A inscrición do matrimonio no Rexistro Civil.
OS EFECTOS DO MATRIMONIO	Os efectos personais e patrimoniais do matrimonio. O principio de igualdade xurídica entre os cónxuxes. Os deberes conxugais O domicilio conxugal
A NULIDADE, SEPARACIÓN E O DIVORCIO	As crises matrimoniais A nulidade do matrimonio A separación matrimonial A disolución do matrimonio. O divorcio. A mediación familiar

EFEKTOS COMUNES A NULIDADE, SEPARACIÓN E DIVORCIO	Medidas previas a presentación da demanda Medidas provisionais derivadas da admisión da demanda Medidas definitivas O contido das medidas definitivas
O MATRIMONIO E A SUA ECONOMIA	Os aspectos patrimoniais do matrimonio O réxime económico matrimonial primario As capitulacións matrimoniais Oas doazóns por razón do matrimonio
A SOCIEDADE DE GANANCIAIS	Concepto e natureza. Comienzo Masas patrimoniais: bens gananciais e privativos A autonomía da vontade na determinación dos bens da sociedade de gananciais. A proba da pertenza dos bens. A presunción de ganancialidáde
A SOCIEDADE DE GANANCIAIS (PARTE SEGUNDA)	Cargas da sociedade de gananciais Réxime de responsabilidade dos bens gananciais Xestión e disposición dos bens gananciais Actos anómalos e irregulares O deber de información
A SOCIEDADE DE GANANCIAIS (PARTE TERCERA)	Causas de disolución da sociedade de gananciais Comunidade posterior a disolución Liquidación e división da sociedade de gananciais As atribucións preferentes Liquidación en caso de pluralidade de sociedades Os bens gananciais e o Rexistro da Propiedad
O RÉXIME DE SEPARACIÓN DE BENS	Vixencia Publicidade Principios inspiradores. O deber de contribución as cargas do matrimonio. A presunción muciana de carácter concursal.
O RÉXIME DE PARTICIPACIÓN	Concepto e características. Regulación aplicable ao réxime de participación. Vixencia e extinción. Normas de liquidación.
A FILIACIÓN	Concepto, clases e efectos. Determinación da filiación matrimonial. Determinación da filiación non matrimonial. As accións de filiación. Accións de impugnación. Filiación derivada de técnicas de reproducción asistida.
A PATRIA POTESTADE	Concepto, natureza e caracteres. Elementos subjetivos. Contido. Modificación, suspensión e extinción. Prórroga da patria potestade.
AS INSTITUCIÓNNS DE GARDA	Descripción do sistema. A tutela. A curatela. O defensor xudicial Agarda de feito

A TUTELA AUTOMÁTICA E A GARDA ADMINISTRATIVA DE MENORES	A garda administrativa. O desamparo: concepto e características. A tutela automática.
O ACOLLEMENTO	Tipos. Procedemento. Extinción.
A ADOPCIÓN	Características xerais Adoptantes. Adoptado. Procedemento. Efectos. Extinción.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / trabajo autónomo	Horas totais
Actividades iniciais	A8 A10 A12 B10 B11 B12 B2 B4 C4	6	3	9
Discusión dirixida	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A9 A15 B6 B7 B8 B9 B3 C7	3	3	6
Lecturas	A1 A2 A3 A4 A6 A9 A11 B3 B5	3	3	6
Prácticas a través de TIC	A9 A13 B6 B13 B5	2	4	6
Sesión maxistral	A1 A2 A4 A5 A6 A7 B3 B2	21	20	41
Estudo de casos	A1 A2 A3 A4 A6 A9 A10 B7 B10 B11 B12 B2 B3	12	16	28
Proba obxectiva	A1 A2 A3 A5 A6 A12	2	20	22
Traballos tutelados	A1 A2 A3 A4 A6 A10 A11 A14 B9 B10 B2 B3 B4 B5 C8	2	10	12
Atención personalizada		11	0	11

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descripción
Actividades iniciais	Esta actividade consistirá na resolución dos problemas e casos propostos polo Profesor en donde os estudiantes asumirán os distintos roles dun proceso xudicial: demandante, demandado, xuiz, etc.
Discusión dirixida	Esta actividade será realizada de xeito presencial e consistirá na posta en común de opinións sobre unha materia ou ben na resolución común de problemas actuais que estean directamente relacionados con obxecto de estudio.
Lecturas	Lecturas de libros ou artigos en sesións presenciales ou non presenciais.
Prácticas a través de TIC	Trátase de adestrar aos estudiantes no manexo das ferramentas básicas das tecnoloxías da información e comunicación precisas para o exercicio da sua profesión e para a aprendizaxe. Esta actividade require atención personalizada en traballo presencial e traballo no presencial.
Sesión maxistral	As sesións maxitrais constituirán un apio ao estudo do manual recomendado, co obxecto de facilitar a comprensión dos conceptos, figuras e cuestións esenciais da asignatura.

Estudo de casos	Se propondrán casos prácticos que deberá resolver o alumno. O obxectivo dos casos será colocar ao alumno en situacións parecidas as que sobrevenen na práctica cotidián das distintas profesións xurídicas.
Proba obxectiva	Ao remate do curso e na data oficialmente convocada se realizará unha proba oral ou escrita sobre a totalidade dos contidos explicados ao longo do cuatrimestre.
Traballos tutelados	O Profesor suxerirá o desenvolvemento de traballos individuais ou en grupo sobre un tema concreto. Ditos traballos revestirán duas modalidades: ou ben serán expostos oralmente na aula sin necesidade de presentación escrita, ou ben se presentarán por escrito sin necesidade de exposición oral. Esta actividade precisa de traballo non presencial e atención personalizada.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Prácticas a través de TIC	No referente as prácticas mediante TICS, preténdese que cada un dos estudiantes poida realizar a sua laboura nun posto informático, en donde despois de impartir unhas explicacións xerais sobre o manexo da ferramenta tecnolóxica, o Profesor encargará da realización de concretas actividades que serán supervisadas persoalmente. Durante a actividade do estudio de casos, parte do traballo do alumno debe desenvolverse co Profesor presente; de tal modo que se poidan plantear consultas personalizadas ao mesmo.
Traballos tutelados	
Estudo de casos	Se prevé que o estudio final e global dos distintos contidos da asignatura plantee dúbidas razonables, que deberán ser resoltas persoalmente polo Profesor. Mediante a realización dos traballos tutelados, a atención personalizada do Profesor é necesaria para encauzar e orientar o tema a tratar, ensinar sobre os aspectos metodolóxicos, seleccionar a bibliografía, resolver as dúbidas que vaian surdindo e asesorar en todas aquellas cuestións que requiran os estudiantes.

Avaluación

Metodoloxías	Competencias	Descripción	Cualificación
Proba obxectiva	A1 A2 A3 A5 A6 A12	Proba teórica final de carácter oral ou escrita	70
Traballos tutelados	A1 A2 A3 A4 A6 A10 A11 A14 B9 B10 B2 B3 B4 B5 C8	Traballos individuais ou en grupo	10
Estudo de casos	A1 A2 A3 A4 A6 A9 A10 B7 B10 B11 B12 B2 B3	Resolución dun caso práctico sobre os contidos da asignatura	20

Observacións avaliación

No grupo de simultaneidade Dereito e ADE a cualificación prevista para os traballos tutelados acadarase mediante a realización dun test.

Fontes de información

Bibliografía básica	- BERCOVITZ RODRIGUEZ-CANO, R. (2013). Manual de Derecho Civil. Derecho de Familia. Madrid. Bercal. - MARTINEZ DE AGUIRRE Y ALDAZ, C. (COORD.). (2013). Curso de Derecho Civil IV. Derecho de familia. 4ª ed.. Madrid. Colex
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Dereito da persoa/612G01007

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Dereito de obrigas e danos/612G01016

Materias que continúan o temario

Dereito de Sucesións/612G01034

Observacións

Se aconsella aos estudiantes seguir o sistema de avaliación continua asistindo regularmente as aulas (teóricas e prácticas) e realizando os traballos non presenciais que sexan encargados polo Profesor.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías